

Visitaspreden i Rønvik og Kjerringøy menigheter

15. søndag i treenighetstiden, 6. september 2026

Matteus 5,38–48

Kjære alle sammen!

Utrolig fint å få være på visitas her i Kjerringøy og Rønvik menighet. En innholdsrik uke, med mange inntrykk og flotte opplevelser er snart til ende. Og for første gang får jeg holde to visitasgudstjenester. En her og en i Rønvik kirke.

Denne visitasen avsluttes i en annerledes tid enn vi hadde sett for oss da dagene ble planlagt. Vi har gjennom de siste ukene levd i et land preget av sorg. Kong Harald er død. Et langt liv og en lang tjeneste er kommet til ende. Samtidig har vi fått erfare hvor sterkt et menneske kan sette spor i et folk.

Sorgen etter Kong Harald handler ikke bare om at en konge er gått bort. Den handler også om takknemlighet. Takknemlighet for en livsgjerning og for de verdiene han representerte. Gjennom mange tiår ble han for mange et ansikt på noe av det beste i det norske samfunnet: tillit, nærvær, verdighet og omsorg for fellesskapet.

Når et menneske dør, blir vi ofte stående igjen med spørsmålet: Hva blir tilbake? Hva er det som består når stemmen har stilnet og livet er levd? Det samme spørsmålet møter oss i dag, både som enkeltmennesker, som folk og som kirke.

Gjennom disse visitasdagene har jeg fått møte ansatte og frivillige, barn og unge, eldre og familier. Jeg har besøkt skoler og barnehager. Jeg har møtt menighetsråd, ansatte og samarbeidspartnere. Jeg har sett et levende engasjement for lokalsamfunnet, for gudstjenestelivet og for mennesker i ulike livssituasjoner. Alt dette vitner om at kirken fremdeles har en viktig plass i menneskers liv.

Men en visitas handler ikke først og fremst om å oppsummere aktivitet. Den handler om å lytte. Om å spørre hva Kristus kaller oss til å være i den tiden vi lever i. Og dagens evangelium utfordrer oss på en måte som er både vakker og krevende.

«Elsk deres fiender og be for dem som forfølger dere.»

Veldig radikale ord, for de bryter med noe som ligger dypt i oss mennesker. Vi ønsker rettferdighet. Vi ønsker å få oppreisning når vi blir såret. Vi ønsker ofte å gjengjelde det vi selv har mottatt. Men Jesus peker på en annen vei. Han flytter oppmerksomheten fra spørsmålet om hva vi selv har krav på, til spørsmålet om hvordan vi kan la Guds vilje få plass i denne verden. Det er ikke en enkel vei, heller tvert imot. Vi lever i en tid hvor mennesker lett deles inn i grupper. Uenighet blir ofte til motsetninger. Meninger blir identiteter. Sosiale medier gjør konflikt synlig på en måte tidligere generasjoner aldri har

opplevd. Mange opplever at de kontinuerlig må forsvare seg selv og sine egne. I denne situasjonen er det at dagens bibeltekst er tydelig: Se mennesket. Ikke fordi alt skal aksepteres. Ikke fordi sannhet og rettferdighet er uviktig. Men fordi ethvert menneske bærer en verdi som ikke er gitt av prestasjon, styrke eller nytte.

Ser vi på naturen alene, kan det virke som om det er de sterkeste som vinner fram. Evolusjonen beskriver hvordan livet utvikler seg gjennom tilpasning og overlevelse. Men menneskesamfunnet kan ikke bygges på naturens mekanismer alene. Vi vet at et samfunn måles på hvordan det behandler dem som trenger hjelp, ikke på hvordan det belønner dem som allerede klarer seg godt. Derfor bygger vi sykehus for de syke. Derfor tar vi vare på mennesker som ikke kan gi noe tilbake. Derfor verner vi om barn, gamle og sårbare. Derfor kjenner vi at det er riktig å strekke ut en hånd mot den som faller utenfor. Når vi besøkte Bopro under visitasen fikk vi strålende eksempler på dette – et samfunn som verdsetter alle, også dem som ikke klarer så mye. Dette er ikke først og fremst naturens logikk. Det er nestekjærlighetens logikk. Det er en logikk som springer ut av troen på at hvert menneske er skapt i Guds bilde. Kanskje er det nettopp derfor Jesu ord fortsetter å utfordre og inspirere oss etter to tusen år. Han kaller oss ikke til å følge instinktene våre. Han kaller oss til noe større. Til å se verdien i mennesker også når de er svake. Også når de er annerledes. Også når de er vanskelige å forstå.

En av de vakreste arvene etter Kong Harald er nettopp dette brede menneskesynet. Mange husker ordene hans om at Norge er mennesker. At Norge er oss. Ordene fikk resonans fordi de uttrykte noe dypt menneskelig og samtidig noe dypt kristent. Nemlig at fellesskapet alltid er større enn forskjellene mellom oss.

Slik peker også dagens evangelium mot en grunnleggende kristen verdi: likeverdet. Vi er forskjellige. Vi har ulike gaver, ulike erfaringer og ulike livshistorier. Men ingen av oss står høyere eller lavere i verdi enn andre. Derfor må kirken være et sted hvor mennesker møtes med respekt før de møtes med vurderinger. Et sted hvor mennesker får erfare at de hører til. Et sted hvor det finnes rom både for tro og tvil, styrke og sårbarhet. Gjennom besøket her i Rønvik og Kjerringøy har jeg sett mye av dette. Jeg har møtt mennesker som bærer fellesskap på sine skuldre. Frivillige som gir av sin tid. Ansatte som med trofasthet og omsorg gjør en innsats som ofte er større enn det som synes.

Samtidig må vi alltid la oss utfordre av evangeliet. For evangeliet spør stadig: Hvem er det vi ikke ser? Hvem er det som ennå står utenfor? Hvem er det som lengter etter å høre at de er verdifulle? I profeten Mika hørte vi ordene: «Gjør rett, vis trofast kjærlighet og vandre ydmykt med din Gud.» Det er ord som kanskje er mer aktuelle enn noen gang. Vi trenger rettferdighet i en tid preget av sterke interesser. Vi trenger trofast kjærlighet i en tid hvor mye oppleves flyktig. Vi trenger ydmykhet i en tid hvor mange mener mye og få er villige til å lytte. Jesus viser oss en vei som går gjennom alt dette. Ikke gjennom makt, men gjennom tjeneste. Ikke gjennom selvhøvdelse, men gjennom kjærlighet.

Ingen av oss klarer å leve dette fullkomment. Ingen av oss elsker alltid våre fiender. Ingen av oss møter alltid andre med den rausheten vi selv ønsker å bli møtt med. Derfor er kristen tro ikke fortellingen om vellykkede mennesker. Den er fortellingen om mennesker som lever av nåde. Når Jesus sier at vi skal være fullkomne som vår himmelske Far er fullkommen, er det ikke en ordre om å bli feilfrie. Det er en invitasjon til å la Guds nåde forme våre liv litt mer dag for dag. Det skjer når vi velger forsoning framfor hevn. Når vi lytter før vi dømmer. Når vi våger å se mennesket bak meningen. Når vi åpner fellesskapet for den som står alene. Da blir evangeliet synlig. Da blir kjærligheten mer enn et ideal. Da blir den en levd virkelighet.

Og la oss samtidig holde fast ved de verdiene som både evangeliet og vår egen tid minner oss om betydningen av: menneskeverd, barmhjertighet, rettferdighet, inkluderende fellesskap og kjærlighet. For til syvende og sist er det ikke de sterkeste som gjør verden mest menneskelig. Det er de som bryr seg, om andre og omgivelsene vi bor i. Det er de som ser den som ikke blir sett. Det er de som bærer håp når andre mister motet. Det er de som bygger broer der andre reiser murer.

Slik blir kirken et tegn på Guds rike. Og slik kan mennesker ane noe av Guds kjærlighet midt iblant oss.

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.

Amen.